

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : พฤติกรรมและการรับรู้สื่อด้านสุขภาพของประชาชนอำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : นายนพต นพมณี

สาขาวิชา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์อุไรวรรณ คำไทย	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
: รองศาสตราจารย์วรภรณ์ ศิริสว่าง	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมบุคคลและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการรับรู้สื่อด้านสุขภาพของประชาชนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ในระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน 2552 มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS for Windows)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.00 มีอายุระหว่าง 46-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.75 มีเชื้อชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 90.75 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 98.75 มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 69.50 มีการศึกษาสูงสุดในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 51.75 มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ย 3,000-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.25 มีอาชีพรับจ้างในภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 42.75 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 17.00 และดำรงตำแหน่ง หรือเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนมากกว่า 1 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 14.75

พฤติกรรมและการรับรู้สื่อด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างพบว่า สื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์ ในช่วงเวลาหลังเลิกงานถึงก่อนเข้านอน รองลงมาคือวิทยุชุมชน รวมถึงวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดเป็นสื่อสาธารณะและมักเป็นไปเพื่อความบันเทิง สำหรับสื่อที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพมากที่สุดได้แก่สื่อวิทยุชุมชน วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย หอกระจายข่าว เสียงตามสายและอาสาสมัครสาธารณสุขตามลำดับ ซึ่งเป็นการดำเนินรายการหรือออกอากาศโดยอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่

ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า อาชีพ เชื้อชาติและการดำรงตำแหน่ง หรือเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและมีผลกระทบต่อพฤติกรรมด้านสุขภาพ หลังการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้สรุปได้ว่า สื่อบุคคลเป็นสื่อที่กระทบต่อสื่อประเภทอื่นๆ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขที่เป็นทั้งสื่อบุคคลและเป็นกลุ่มเป้าหมายในการสื่อสารด้านสุขภาพ มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพได้มากกว่าสมาชิกกลุ่มต่างๆ ในชุมชนและยังมีบทบาทโดยตรงในการใช้สื่อประเภทต่างๆ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพแก่ประชาชนในรูปแบบต่างๆ อีกด้วย หากพัฒนาสื่อบุคคลให้มีศักยภาพและมีความรู้เพียงพอและอาศัยวิถีชุมชนรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะเป็นช่องทางในการสื่อสารด้านสุขภาพที่สำคัญต่อไป

The Title	: The Behavior towards and Perception of Health Media by People in Chiang Dao District, Chiang Mai Province		
The Author	: Mr. Noppadon Nopmanee		
Program	: Public Health		
Thesis Advisors	: Assoc. Prof. Uraiwan Kamthai	Chairman	
	: Assoc. Prof. Waraphorn Sririsawang	Member	

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the personal behavior and factors concerning the perception of health media by people in Chiang Dao district, Chiang Mai province. The study was carried out by collecting information from a questionnaire completed by a sample of 400 during August and September 2009. The analysis was done by using the package program (SPSS for Windows).

The study results found that the majority of the sample (58.00 percent) was female. 32.75 percent were age between 46-60 years. 90.75 percent were Thai nationals. 98.75 percent were budishst. 69.50 percent were married/lived together. 51.75 percent held high school diplomas as their highest education level. 45.25 percent earned between 3,000-6,000 baht as their family monthly income and 42.75 percent were working on farms for wages. The majority of the sample (17.00 percent) were public health volunteers and 14.75 percent were incumbents or members of community groups with more than 1 position.

For behavior and perception to health media, the main media that the sample can reach were television media after work and before going to bed. Secondly, community radios including the national radio services of Thailand which included public communication and entertainment. For the main media related to information perception were community radio, the national radio services of Thailand, public announcements and public health volunteers, respectively. The main moderators of public media were public health volunteers.

According to hypothesis testing, the study also found that occupation, nationality and incumbent or being a member of community groups were related to health information perception and rated to behavior towards health after perception of health information at a significant level of .05.

To conclude, personal media were effected to other medias such as public health volunteers. Both the personal media and the target groups for health communication had an opportunity to access health information more than being a member of community groups. And there were title role to uses the media to information announcement for people in various publications. The improvement personal media to ability and adequately knowledge by folkways and personal relation were important health communication channels.